

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§.2. Ita desideranda est sors prædestinatorum, sicut timenda sors reprobatorum; vnde sancti semper timent.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](#)

III. mortal vita viuente, peracta est altera, cum esset iam in statu gloria per resurrectionem immortalis. Licit illas in duobus Ecclesiæ considerare statibus: quorum unus vitam hanc spectat mortalem; alius venturam immortalem & gloriosam. Prima pescatio illa fuit facta per Apostolos, quando misit illos rectibus infra actos Euangeli per totum mundum prædicatores datus illis præcepto ut ducerent in alcum & mari profundiora penetrarent: non illis sat erat populo tantum Iudaico Dei verbum proponere, sed etiam Gentilibus mandans ut retia laxarent & mitterent in mundum quaquea sum: Euntes in mundum uniuersum, predicate Euangeliū omni creature. Reta laxarunt sua, per viuēsum collegunt pescium multitudinem omnibus manibus copiosam bonos & malos, ut ambo completerent nauciula per mundum fluctantes; populi scilicet Iudaici & Gentili. Hos pescis nauciibus iniecerunt mare sulcantes, illi etenim quos colligebant, in huic vite mari remanebant mille tempestatisibus periculisque subdit quod secum misera hac trahit vita, velut mare nulla constans securitate.

Marc. Consideremus cum D. Augst. tantam fuisse pescium multitudinem ut nauciula penè meregeretur, & pilos quidam retia dirumperent aegredentes: quia tantus fuit corrum numerus quos retia complexa sunt Euangeli, ut inter illos multi sint, qui etiam in iuorum grauitate Ecclesiam non contemnendo exponant pericula, & eam violentur submersi qui & scipiuntur dilacerant, atque exiliunt scissuras in Ecclesia producentes, & divisiones, ab eius se gremio discernentes: Premebantur naugia pressulitudine, ita multi mali Christiani, qui male viuant, Ecclesiam prementimo & retia disrumpunt: nam à nobis extirrant & schismatis inducent: Diversus Augustinus.

Potò alia pescatio est pescium eorum quos Dominus mensis sue, & regno eligi seruareque immortali, per rete aeterna prædestinationis, quod significatur per eam quam fecit reducius in statu immortali, cuius sybolum erat terra soliditas, Stetis in litore. Proinde veillam in Onnes situit, non vult ut in incertum, & ad quodlibet electi ad bellum, retia missantur, sed tantum ad dexteritas se teram, quia pescatio, quam Deus aeterna prædestinationis reti instruit, est tantummodo hunc. electorum ad dexteram suam in iudicio collaudorum: Iam modo qualu erit Ecclesia post resurrectionem aulite, discernite, gaudete, spe-

V. Situit, non vult ut in incertum, & ad quodlibet electi ad bellum, retia missantur, sed tantum ad dexteritas se teram, quia pescatio, quam Deus aeterna prædestinationis reti instruit, est tantummodo hunc. electorum ad dexteram suam in iudicio collaudorum: Iam modo qualu erit Ecclesia post resurrectionem aulite, discernite, gaudete, spe-

rate, comprehendite. Missite, inquit, retia in dexteram partem, iam dextris apuntur, nulli malis timantur, scitum eum qui dixit, se separaturum esse oves à dexteris, adiutorum: accipite regnum. Collecti hoc reti in terram trahi iunt solidam: quos enim Deus elegit aeterna sua prædestinatione, ad littoris trahit firmitatem, & beatitudinis statum immobilem. Ne timeas hoc rete dirumpendum: nullus etenim eorum, quos Deus hoc reti collegit, incribit: hoc enim est quod in presenti contestatur Euangeli: Nemo rapiet oves meas de manu mea, & nos peribunt in eternum. Quod ipsam Apoll. expoluit in hoc mysterio versatissimum, dū ait: Firmum fundatum est Dei stat. Omnes pisces ad securam tutamque pertingunt stationem.

IV. Considerice, monet D. Aug. omnes esse magnos in tantum ut Angelis aequivalentur: Capiuntur pisces magni quia tunc parvus, quando erunt aequales Angelis Dei. Omnes magni, qui electi coram Deo in eadem cum ipso mensa residebut. Hor inuenit Isaías: Non eritis amplius infans dierum. Sed quomodo hoc? Numquid multi pueruli recés baptizati hinc discifiti sunt? q.d. non erunt ibi parvi, omnes erunt magni, omnes sapientes, omnes divites, omnes tanta magnitudine praestantes, ut maximos terræ Moysach coram illis scoria sumosque reputaretur. Similiter certus erit corrum numerus, qualis & pescium eorum fuit: Centum quinquaginta tres. Quia certus est numerus, inquit D. Aug. nec hoc temoneat, quod numerum ponat adeo exiguum: Absit ut tantam paucitatem sanctorum in illo regno futuro esse suspicemur. Hoc etenim tantummodo dicitor: quarenus NVII. intelligas prædestinationum numerum certum Numerus elli, determinatum, præfinitum, à Deo compo eorum sicut qui illum certo numero costrauit: nam certus quos hic pisces nominavit, alio loco sidera est. dixit, quod tanto fuit numero ut omnem videantur numerorum superare; ut nullus ea possit Arithmeticus comprehendere, sed Dominus Psal. 146. est, Qui numerat multitudinem stellarum. 4.

§. 2. Ita desideranda est sors prædestinatum, sicut timenda sors reprobatorum; unde sancti semper timent.

Hinc in te debet oriri perpetua quædam & auxia sollicitudo: utrum de numero hoc futurus sis, vel non: utrum inter electos ad gloriam

riam, vel inter dampnos ad pensem sis annumerad: s. Hac erat illa sollicitudo, quæ Davidi somnum eripiebat, & cordis intima timore Pf. 76. 5, perturbabat quando securius dormiebat: *Anticipauerunt vigilias oculi mei, turbatus sum & non sum locutus.* Vigilias vocat custodes qui in militia nocte habent diuisa in quatuor partes seu vigilias: quæ vigilia tanto rigore seruantur quanto iustum est cum in eis totius exercitus somnus funderetur. Significat igitur David: quod siquidem vigilis illi vnu post alterum inuicem exercefacient, ut tempore suo suas peragant vigilias & dum vnu dormiret, alter veniret, qui vigilias suas explebat somnum illi interrumpens, ut ad eas accederet: multò tamē fortius ipse à curis suis anxius excitabatur, & ad vigiliam inquietam remittebatur, tantoque timore perturbabatur, ut nec verbum taciturnus effaret: *Turbatus sum & non sum locutus.*

I. " David extra me raptus. Felix exposit: Deliquum turbat animi passus sum, ad similitudinem eius qui ex confiteratione cordis labo: at palpitatione. Dicito igitur emi deratione Rex sanctissimi ne, quid tantis te premis angustias, quid suspensum habet & attionum? Connationis, gitauit dies antiquos, & annos aeternos mente habui. Nūquid in eternum, proiecet Deus. Me. Mente reuoluebam attentioni quod in diebus illis antiquis aeternitatis Dei decreu eseta qualiter diano suo proposito quosdam elegit, alios autem reiecit, & annos aeternos procedentes considerauit, totamque reliquam aeternitatem, in qua & illi, cum Deo sunt regnaturi, & hi cum Satana oenam perpellunt semper: quod gloria quibusdam servetur, alii aeternus cruciatus: perpetua gaudia & ignes sempiterni. Hunc timor ille, hinc illa turbatio, que me reddebat attentionem, O Domine, de quo si numero futurus sum? an de relectis, an de admisi? Nom enim futurus quos Deus elegit in via misericordia: vel de illis quos reiecit ut vasa ira, in quibus suam ostenderet, iam & sum nō sue rigorem iustitiae exquireret?

Hec te quoque excitat: debet sollicitudo, considerando: heu Domine mi, quid de me futurum? Sumne prædestinatus? sumne reprobatus? Quid Deus de me q̄ raso, decisis? Ex citat à somno sollicitudo successus litis: quam trahis, & timor non parum te suspidit; an illud quod prætendis, si obtenturus, cum res sit adeo vilis minorisque pretij, Quid de hoc timore futurum? Voluit hoc Sp. 5, designare

vocando prædestinatos optimæ fortis: *Sors uocati sumus*, ait Apostolus Paul. & Propheta Eph 1.12.

Regius: *In manib⁹ tuis fortis mox*, Videtur Ps. 0.16.

spectare David id quod ipse metuere, & eius

II.

tempore Regibus erat consuetudo, nec non Quid sit postmodum Romani frequentarunt. Quando

urbis quædā erat criminis læsa maiestatis rea, mittere,

illi belum indicebant, donec eam subiugarent,

Vicit iam & subactis rebellibus, ut Rex vel

Princeps suam patesceret clementiam, quæ

tantopere in Regibus excellere debet, decerne-

bant quosdam liberare vitaque donare. ut

autem suam quoque declararent iustitiam (qui

pariter obligantur) statuebant alios gladio

plectere, multa addentes pro culparum gra-

uitate supplicia. Ut hanc porrò divisionem

facerent, fortis mittebant, & cumcumque fors

illa obtingebat, liber evadebat, dimissa culpa,

& in optatam Regis admittebatur amicitiam:

quibus autem hæc fors debiciebat, manibus

tradebant leviſimorum carnificium punici- di, torquendi, occidendi. In his Rex iustitia

sax monstrabat rigorem: in illis autem sue

misericordia benignitatem. Hoc modo se ges-

tit David contra Moabitas sibi rebelles & re-

fractarios missis enim exercitibus suis omnes

subiecit, cumque sam illos superasset, licet

omnes delere potuerit, nullā facta iustitia ini-

uria: liber è tamen atq; ex mera gratia quosdam

decreuit liberare, quo clementiam suā mundo

patesceret. Hoc ergo forte quosdam erant vite

III.

aliz mortis: illas sacra pagina vocat funiculos: Due sunt

Mensis est duos funiculos, unum ad occidentem, fortis.

z Reg. 8.1

& unum ad iuficandum. z Reg. 8.1

Tempore Iosu p̄cepit Deus institui distri-

butionem terræ promissionis per funiculos, &

cuique tribu illa dabatur terra portio, super

quam funiculus & forte cadebat. Hinc ortum

est et funiculi & fortis idem essent proprie-

ter David designat: *Sors diuina est terram in*

funiculo distributionis. Fortes ille ad occiden-

Pf. 77. 55

dom illos, & iuficandum alios aliquando ex

IV.

mera & libera voluntate nascebantur Princeps. Duplex

ser Dacum, quibus hoc commitebatur: alios fortis,

ex fortibus qui realiter egrediebantur: statuit

ab una parte quibusdam, & alios ab alia fortis

mittebant super quos fors vite, vel mortis fu-

niculos cadere. Et at aucten hoc ita frequens, ut

Deus conquestus fuerit per Prophetam Joel de

quibusdam Principibus quod cōtra populum Ioei 3.3.

lui dimicantes super illum iam superatum, tales

fortes mittebant, super populum meū miserunt

Zzz

fortem.

A. 1. t. fortis. Ie[us] Vates Ab[raham] ait: Capiebant Lib[er] 3. de alio eorum eorum eius &c. Et super Hierusalem mittebas istem. Huius mea erat D[omi]n[u]s Aug[ustus] a[et]er[na]t[e] 15. 20

agent le L[ib]ro Syll[is]: cum enim R[ati]onem vi- cissim: et in profundi: velle gladio exsulto ob- trancare, dixerū: ei: quod si cunctos interimo- ret, nullus supercesserit, cuius esse posset Dominus, cui posset imponere: quia de causa tua tabula compo- sita, in qua illos descripsit quos morti destinabit, & occidens: omnesque anxiu[m] i- mone turbabuntur, quis illorum in illa scribo- returnari sicutio dicebat Tabula proscriptio[nis].

Illas sortes uisit David suamque testari vo- lauit quibusdam eximiā misericordiam gra- tamque in inserviūne, parēns illis, vita do- nans, & in suū recipiens obsequium & misera- rante ipsi tributarij: similiter consti tem suam p[re]fecit aliis iustitiam, quibus h[ab]er[ent] felicissi ma- non venit foris: tristi enim & lamentabilis nece- consump[er]iatur. Illas igitur sortes tangit Da- uid, atque de sorte non nisi dubia & incerta, quam dicimus fortunam, sed ex mera Dei vo- luntate, & hanc vocat Dei misericordia: *In manus tuis sortes m[er]ita*. Eo modo quo dicit subtilium tuum esse in manibus viri illius id est ab eius dependere volgat. Iure meritò Deus Rex illastrissimus & supremus omnium Domini- toti humano generi indignabatur; quandoquidem omnes nos in primis parente nostro vi- derit proditores, & infames mandati sui pra- varicatoris Eramus naturā filii ira. Omnes nos ex rectissima poterat cōdemnare iustitia, mor- tali tradere, non minori ex ratione quam ip- se Chananeus, de quibus Salomon: *Sedem erat malodictum ab initio*. Quocirca, teste Spīitu Sancti, iure merito illos poterat occidere: *Quis enim dices tibi: quid fecisti? Aut qui sicut contra iudicium tuum: aut qui in conse[ci]to tuo veniet vindice iniquorum hominum* &c. Nihilominus, inquit Apostolus, si uoluit ostendere misericordiam, pariter & iustitiam. Ad ostensionem misericordiz liberè atque ex me- ra sua gratia quosdam elegit: & cum illis tan- ta ut uoluit misericordia abundantia, ut vasa essent misericordiz. Hoc scriptum est in acer- na sua libro praedestinationis: opposito modo quod Sylla, qui tabulam conscriptis occide- rum: Dens auctem catalogum conscriptis ad vi- tam electoram: uide nata pharasis S. Scripturæ, quæ nobis credito proponit libram viam, de quo perdoctè disputat D. Tho[n]as zet[er]i vero, qui

A. 2. 3. *At Ephes* 4. *Salmo* 11. *Scriptura* 1. 9. 24. *Scripti* nō sūr, *externa* remanet morti destinati.

Nunc igitur perpende, quam anxius quisque foret corom, qui fortibus subiectabantur, si sci- ret Regem in tabula conscriptis numerum vi- vita destinatorum, quām sibi qui que timeret: num ego de numero illorum? An forte mei Rex meminit? Quanto gaudio delibutus est Da- uid, quando diuina revelatione intellexit se

VI. Simili- tudo;

ret, nullus supercesserit, cuius esse posset Dominus, cui posset imponere: quia de causa tua tabula compo- sita, in qua illos descripsit quos morti destinabit, & occidens: omnesque anxiu[m] i- mone turbabuntur, quis illorum in illa scribo-

VII.

retur, ut p[re]dicto: *Benedicite gentes Deū nostrū,* qui posuit animam meam ad vitam. Et hoc vos debet reddere suspensos? Quid de me futu- ru[m]?

David

laudat deum ob

prædesti- nationis suam.

Epi. 65. 8.

Epi. 12. 6.

13. lib. 5.

VIII. Dens cur a b[ea]titudi- tam velit

prædesti- nationis.

team saluandam, cui sum- mis Pontificis: Mihi hoc optarem ego solamen, et amque instruit ex singulari: hoc dispoii Dei

decreto, ut illad nobis maneat occultum, qua-

teus semper pauidi, semper simus solliciti, scientes quanti nobis nostra referat salutem.

Hanc rationem omnes allegant SS. Patres 6. **D.** Prosper Episcopus Aquitanus pari doctrina D. Pro- & sanctitate celebris, hanc protulit notauit di- SPE. gram sententiam: *In remissione ab humana* Lib. 2. de cognitio[n]e secreto, p[re]finitio huius electionis ab- votat

feudatis est, ut perseverantem humilitatem vii. genit. c.

lii metus feruerit, & qui stat, uideat ne cadat, De- vir.

proposit hoc D. Prosper ex S. Aug. quinimo D.

Greg. huic dominæ scribentibus adducit in ex- exemplum idem ex Apost. Paulo, quod v. Aug. Lib. de adduxerat. Adverte, charissima filia (sic D. corresp. & Greg.) quod Apost. Paul. iam tertium eccl[esi]am gra. c. 13.

peruerat, atque in paradisum raptus fuerat, & cum ibidem adeo sublimis habueret reuelationes, quas nefas erat mortalibus indicare, meruit famen vehementer & ait: *Causa cor- 1. Ad Co.*

pus meum & in seruitu[m] redigo ne forte cum 9. 27. alijs predicanero, ipso reprobare efficiar. Si igitur IX,

ille qui tertium eccl[esi]um ascenderat tantopere Timor formideret & meuat de oppōsito, an ratione nobis est conueniens esset, ut qui numquam leipsum de terra sursum exiliret, securus sit, & omnia ex- pers sollicitudinist? Recordare dilectissimam filia, securitatem Matrem esse cordiale & negligēre;

et autem ab illa liberemar, nullam nobis D[omi]n[u]s concedere voluit securitatem quocirca Sp. S. ait. Beatus vir, qui semper est panodus. Sed nec 18. 14 ipso

V.
Liber
vitæ.

Pf. 2. 11. ipsos electos vult David ab hoc timore absolui: quo circa illis a t: *Seruite Domino in timore, & exultate eisum tremore.* Freei Dei misericordia gaudente: verum tamē time e: non enim vobis innotuit quid de vobis ipse decreverit. Eleganter descripta illa virum iustum coelestia meditantē & penitentia lapidibus & operibus

Isa. 33. 17 sanctis circumdatus: sive in excelsis habitabit, monumenta (axorum sublimitas eius &c. Reges in decoro suo videbunt oculi eius. Terrā & quidquid in ea est alpernatur, vilique facit: unde illam tam parvam iudicat, sicut inquit aliquid de longe conspicit. *Cornes terrae de longe.* Objicitur quam illi tranquillū erit cor, quantoq; gaudio demulcetur & quam longe omni mali timore tranquillus, loco confundens alto adeo & securō! Fallaris: quinimo cor illi perpetua contremiscit palpitatione: *Corsuū害怕 timorem: legunt ali: Palpitabit pretimor.* Tonus meru, iollitudine, & iuspicio contremiscit: quantoq; namque clarius bonus hoc agnoscit, regum hoc, hanc fortē, tantoq; graviori turbatur anxietate: num ex eorum numero sit futurus, qui tantis sunt fruituri gaudiis: siq; hoc familiare sanctis.

X.
Instos
semper
tinuerit.

XI.
Similitudo.

L. 1. vīta
B. Bertr.
XII. Exem-
plū de S.
Bertrādo

nesciam quid de me futurum sit: utrum con-
demnandus: Qui carcere detentus esset ac su-
spensus, verum sit inde egressurus ut regnum
accipiat tanquam legitimus filius, vel patibulo
suspensus tanquam adulterinus: quo timore
torbaretur, quo timore illi offa colliderentur;
quotiescumque consideraret utrum egressurus
esset ad regnum, aut ad mortem ignominiosam
& rigorosam? Si in hoc mundo tanquam in
carcere detentus sumus incerti, utrum eo egre-
sus cum Deo in coelestibus regnaturi palatis:
utrum ad mortem sempiternam in tartarum
derudendi: numquid ergo suadet exigitas ut
semper simus pauidi, & madeant oculi lacry-
mis: eo quod ignoremus in quam partem fors
nostra casura sit, an ad dexteram & bonam,
an ad sinistram & malam? Pausat omnes hac

Sp. S. sententiam: Sunt iusti atque sapientes, &

opera erumin manus Dei, & tamē ne cōsideris homo: Ecclesi. 9. 1

utrum amore, anodis dignus sit. Si quis erga-
stū constrictrū probè sit, quod alterutrum
illi sit eventurum, vel regnum, vel patibulum,
quodque processus in manus traditus sit iudi-
cis perspicacissimi qui sapientē molitus quos ipsi
& omnes credebant ad regnum evehendos pa-
tibulo addixit ignominioso? Quis vidit Iudā? Quis
non vidit Magistrum Parisensem in vita
D. Brunonis? Quis non iudicaret de Iuda, cum
esset Apost. ab ipso Christo ad Apostolatum
elevatus, à Magistro suo tantopere promotus,
tot beneficijs in eū collatis opulētus: quod hinc
egressurus esset eū illo in perpetuū in celo re-
gnaturū? Quis libiper suaderet, quod ille Doctor
Parisensis rātae sacerdotis opinione notissimus,
atque omniū veneratione dignissimus, ad per-
petuum egressurus esset damnationē? etc, mi-
frater charissime, quantopere sit formidandum.

§. 3. Ne mysteria scruteris prædestinationis,
sunt enim capilli nigri sponsi, sed attende
ad opera, que ad tuam requirit Deus sal-
uationem.

*L*icet autem hoc ita sit, ne curiosus hoc in-
quiras mysteriū virū prædestinatus sis, an
reprobatus. Ne dixeris si prædestinatus sis
indubie labor certamq; habeo mihi gloria:
si reprobatus, certum est, condemnabor, & me
tartarus expectat. Quare Deus hunc ad glo-
riam prædestinavit, qui nullum adhuc obse-
quium illi praefliterat? Quare reprobavit illum

zzzzz ad